

Dosarul nr. 2r-201/2023  
2-22025622-01-2r-15052023

Instanța de fond: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (jud. I. Popescu)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

## D E C I Z I E

27 septembrie 2023

mun. Chișinău

### CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Viorica Puica

Oxana Parfeni

Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Anatolie Ichim,  
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Anatolie Ichim cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală,  
împotriva încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Anatolie Ichim,

#### c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2022, Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Ichim, prin care a solicitat încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pe anii 2019 – 2020, în sumă de 8 112 de lei și încasarea majorării de întârziere în sumă de 2 230,80 de lei.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină. S-a încasat de la Anatolie Ichim, în beneficiul Agenției Teritoriale Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru perioada 2019 – 2021, în mărime totală de 8 112 de lei, a majorării de întârziere în sumă de 2230,80 de lei și cheltuielile de citare publică în mărime de 200 de lei. S-a încasat de la Anatolie Ichim, în beneficiul statului, cheltuielile de judecată în sumă de 316,28 de lei, ceea ce constituie taxa de stat de la plata căreia reclamantul a fost scutit de drept la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 30 decembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, a fost corectată eroarea din dispozitivul hotărârii din 06 decembrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, privitor la prenumele pârâtului, fiind corectat din Nicolae Ichim în Anatolie Ichim.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 04 ianuarie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Ichim a depus cerere de apel nemotivată.

Prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Anatolie Ichim. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului și indicării în cererea de apel a esenței și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului, precum și a bonului taxei de stat în sumă de 232,71 de lei, stabilindu-i un termen de până la 11 aprilie 2023, pentru înregistrarea până la ora 17:00, la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți, a apelului motivat cu semnătură olografă în atâtea copii câți participanți la proces sunt ori semnătură electronică calificată, precum și a bonului de plată a taxei de stat în original. S-a atenționat apelantul că, în cazul în care va expedia cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat către instanța de apel prin alte mijloace, decât depunerea personală în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni în instanța de apel în termenul stabilit, până la 11 aprilie 2023, ora 17:00.

Prin încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Anatolie Ichim, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

La 19 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Ichim a declarat recurs împotriva încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului, a indicat că consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel, prin care s-a restituit apelul, deoarece apelul motivat a fost depus în termenul acordat de instanță, invocând prevederile art. 388 alin. (3) și (6) din Codul de procedură civilă.

A menționat că, la 11 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a depus cererea de apel motivată semnată corespunzător, cu anexarea dovezii în original privind achitarea taxei de stat în sumă de 232,71 de lei. Totodată, pentru a confirma depunerea cererii în termenul stabilit de către instanță, în aceeași zi, a expediat pe poșta electronică a Curții de Apel Bălți dovada trimiterii poștale.

A mai invocat că, prin prisma art. 388 alin. (6) din Codul de procedură civilă, documentele depuse la oficiile poștale sau telegrafice până la ora 24 a ultimei zile a termenului se consideră depuse în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 13 aprilie 2023, copia actului judecătoresc a fost expediată în adresa participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 13 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 112). Astfel, recursul declarat de Anatolie Ichim, la 19 aprilie 2023, este depus în termen.

La 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 122).

Până la examinarea recursului, intimata Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință la recursul declarat de Anatolie Ichim.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile legale aplicabile speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Anatolie Ichim urmează a fi admis, din motivele ce succed.

În temeiul art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 06 decembrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, prin care s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Anatolie Ichim cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, a fost contestată cu apel de către Anatolie Ichim, la 04 ianuarie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În contextul normei de drept precitate, prin încheierea din 28 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Anatolie Ichim. S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării apelului și indicării în cererea de apel a esenței și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicii hotărârii contestate, motivele de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului, precum și a bonului taxei de stat în sumă de 232,71 de lei, stabilindu-i un termen de până la 11 aprilie 2023, pentru înregistrarea până la ora 17:00, la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Bălți, a apelului motivat cu semnătură olografă în atâtea copii câți participanți la proces sunt ori semnătură electronică calificată, precum și a bonului de plată a taxei de stat în original. S-a atenționat apelantul că, în cazul în care va expedia cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat către instanța de apel prin alte mijloace, decât depunerea personală în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni în instanța de apel în termenul stabilit, până la 11 aprilie 2023, ora 17:00.

Copia încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la data de 29 martie 2023 (f.d. 90).

La 11 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Ichim a expediat în adresa Curții de Apel Bălți, cererea de apel motivată semnată olograf și dovada de plată a taxei de stat în original, inclusiv copia cererii de apel – 3 exemplare (f.d. 101-109).

Prin încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de

Anatolie Ichim, împotriva hotărârii din 06 decembrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că partea apelantă nu a înlăturat, în termenul stabilit de instanță și în modul corespunzător, neajunsurile din încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantul nu a prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în termen de până la 11 aprilie 2023, ora 17:00, precum nu s-a asigurat că apelul depus, prin intermediul oficiului poștal, va parveni în instanță în termenul limită stabilit.

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel depusă de Anatolie Ichim, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, fapt prin ce a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, în scopul executării dispozițiilor încheierii din 28 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, la 11 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Ichim a expediat în adresa instanței cererea de apel motivată semnată olograf și dovada de plată a taxei de stat.

Prin urmare, în situația în care recurentul/apelantul a depus cererea de apel motivată și dovada taxei de stat, prin intermediul oficiului poștal, înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, la 11 aprilie 2023, în corespundere cu prevederile art.112 alin.(3) din Codul de procedură civilă, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

În context, reieșind din prevederile art.111 alin.(2) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce.

În altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, instanța de apel și-a motivat soluția expusă, în încheierea din 13 aprilie 2023, făcând trimitere la prevederile Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91 din 29 mai 2014, care a fost abrogată la data de 10 decembrie 2022.

Astfel, Completul de judecată reiterează că, prin încheierea din 13 aprilie 2023 instanța de apel a restituit apelul depus de Anatolie Ichim, contrar prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele redate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurrate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Anatolie Ichim, de a casa încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la etapa primirii apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Anatolie Ichim.

Se casează încheierea din 13 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Teritorială Vest a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină împotriva lui Anatolie Ichim cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, la etapa primirii apelului, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos